

Презентація результатів дослідження

Індекс настроїв малого бізнесу

за 2023 рік

Міністерство
цифрової трансформації
України

ОФІС З РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМНИЦТВА
ТА ЕКСПОРТУ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА

Бізнес

ІНДЕКС НАСТРОЇВ МАЛОГО БІЗНЕСУ

ПИТАННЯ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ ІНДЕКСУ НАСТРОЇВ МАЛОГО БІЗНЕСУ

Як Ви оцінюєте поточний стан справ у Вашому бізнесі?

Як би Ви оцінили стан справ у Вашому бізнесі на цей момент порівняно з попередніми шістьма місяцями?

Які Ваші очікування щодо стану справ у Вашому бізнесі протягом найближчих шести місяців?

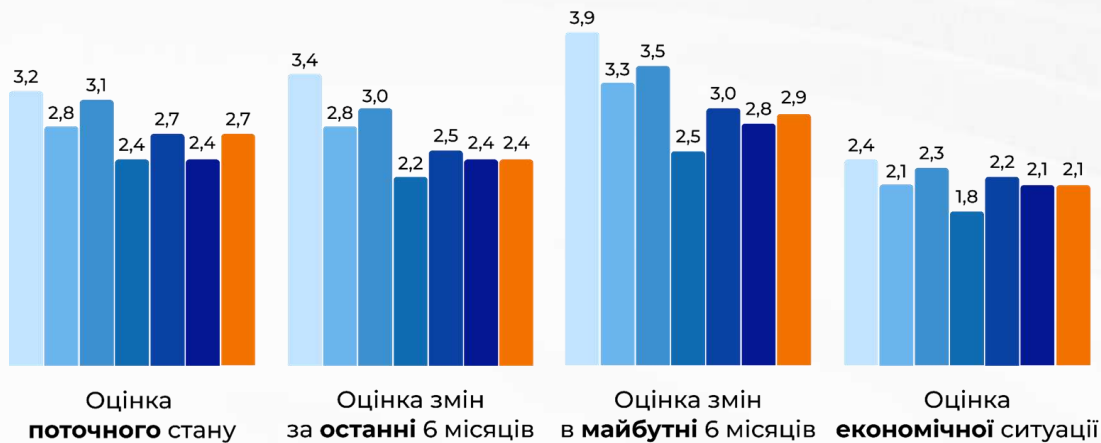
Як Ви оцінюєте економічну ситуацію в країні в цілому?

- ◆ 4569 представників малого бізнесу взяли участь в онлайн-опитуванні в період з 1.12.2023 по 31.12.2023.
- ◆ Відповіді на питання переведені в оцінку в діапазоні від 1 (найгірша оцінка) до 5 (найкраща оцінка).
- ◆ Індекс є середнім арифметичним значенням за результатами чотирьох компонентів.

ІНДЕКС НАСТРОЇВ МАЛОГО БІЗНЕСУ

2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023

Оцінка стану бізнесу та майбутні очікування виходять на рівень 2021 року.
Проте бізнес оцінює економічну ситуацію в Україні все ще не оптимістично, хоча і краще за перший пандемічний рік.

ПриватБанк

Міністерство
цифрової трансформації
України

ОФІС З РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМНИЦТВА
ТА ЕКСПОРТУ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА

Бізнес

ІНДЕКС НАСТРОЇВ
МАЛОГО БІЗНЕСУ

Загалом тренд негативний, проте індекс має невелике зростання порівняно з минулим роком. До більш песимістичної оцінки респондентів минулого року могли схилити блекаути, які відбувались під час проведення опитування. Тож цьогорічне незначне зростання може бути відносним.

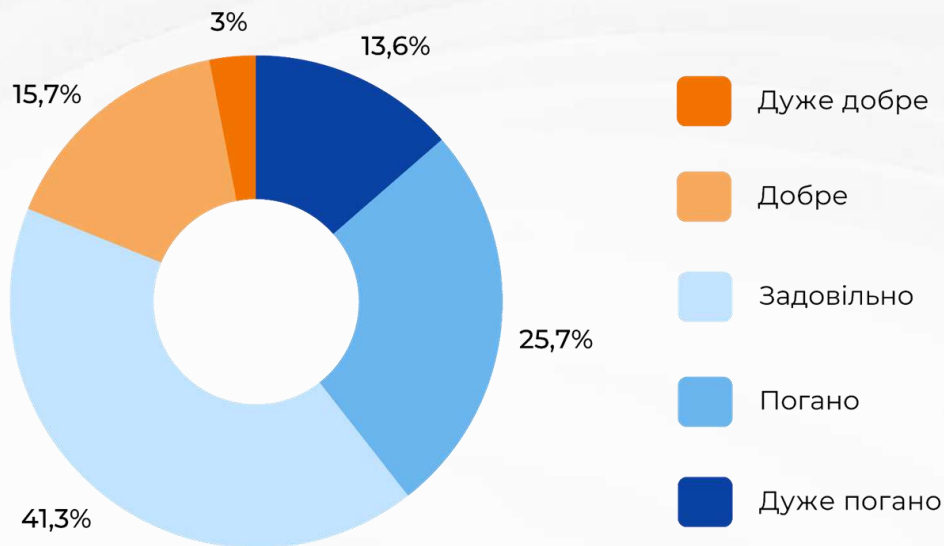

ПриватБанк

Міністерство
цифрової трансформації
УкраїниОФІС З РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМНИЦТВА
ТА ЕКСПОРТУ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА

Дія Бізнес

ОЦІНКА СТАНУ ВЛАСНОГО БІЗНЕСУ

І далі зменшується частка тих, хто оцінює стан бізнесу добре (19% проти 24% в 2022 р.)
Зменшилась частка тих, хто не задоволений (40% проти 58% у 2022 р.) поточним станом власного бізнесу.
Більша частина бізнесу 41% оцінили стан як задовільний.

ПриватБанк

Міністерство
цифрової трансформації
України

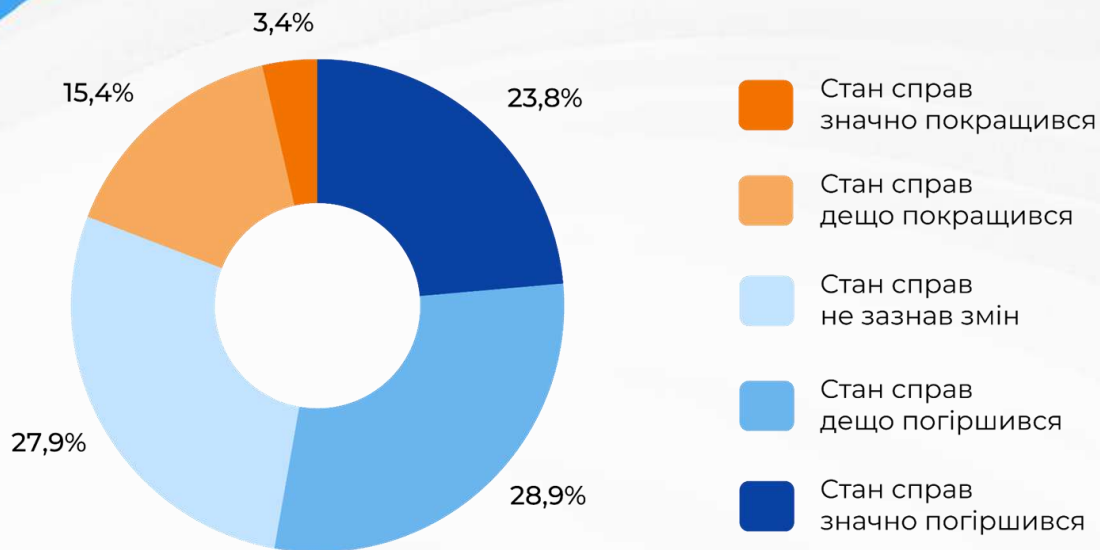

ОФІС З РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМНИЦТВА
ТА ЕКСПОРТУ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА

Дія Бізнес

ОЦІНКА ЗМІН ЗА ОСТАННІ ПІВ РОКУ

Частка тих, хто вважає, що стан бізнесу погіршився, складає більше половини опитаних. Майже 19% відмітили покращення справ (проти 22% в 2022 р.). Збільшилась частка бізнесів що не зазнали змін (28% проти 24% в 2022 р.).

ПриватБанк

Міністерство
цифрової трансформації
України

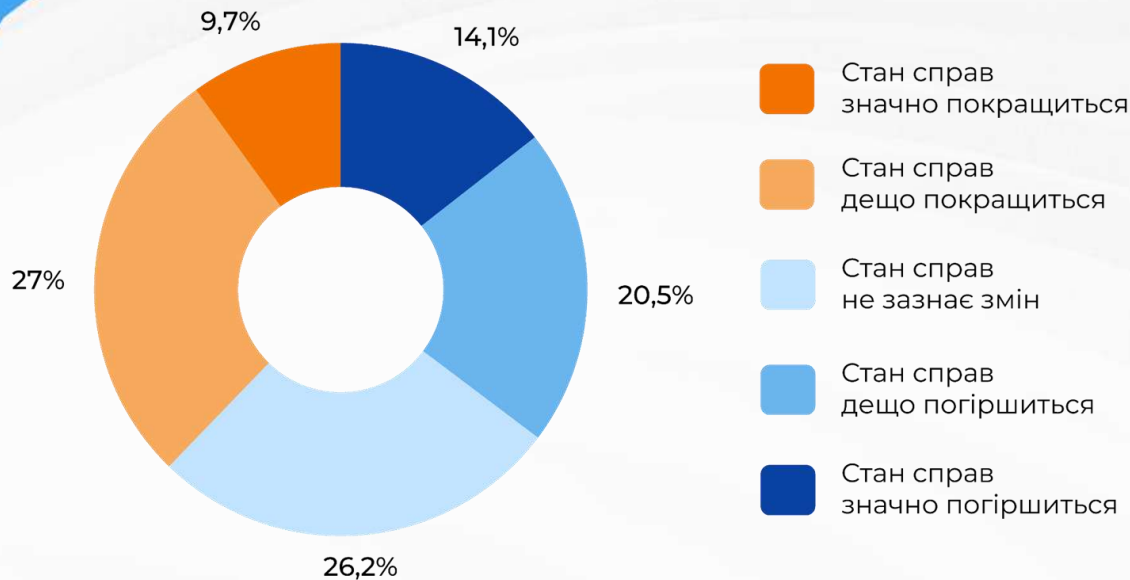

ОФІС З РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМНИЦТВА
ТА ЕКСПОРТУ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА

Бізнес

ПРОГНОЗИ ЗМІН НА НАСТУПНІ ПІВ РОКУ

Прогнози в цілому більш позитивні ніж торік. Позитивні очікування збільшили свою частку (37% проти 33% в 2022 р.), водночас дещо зменшилась кількість респондентів, що очікують погіршення стану справ (35% проти 38% в 2022 р.)

ПриватБанк

Міністерство
цифрової трансформації
України

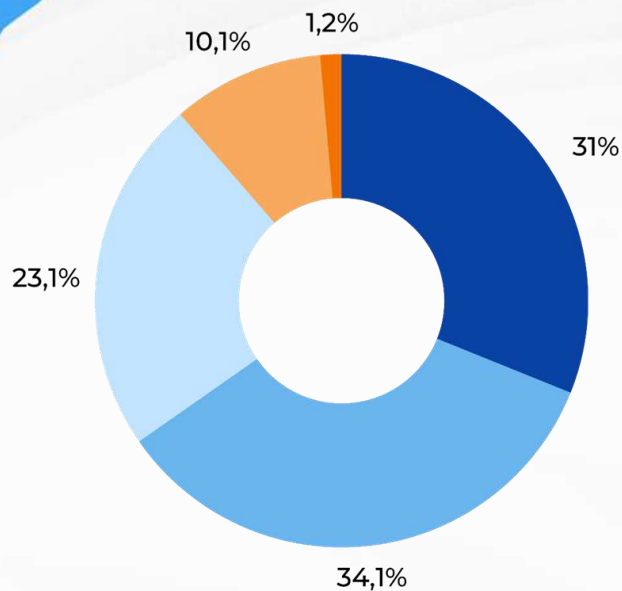

ОФІС З РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМНИЦТВА
ТА ЕКСПОРТУ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА

Дія Бізнес

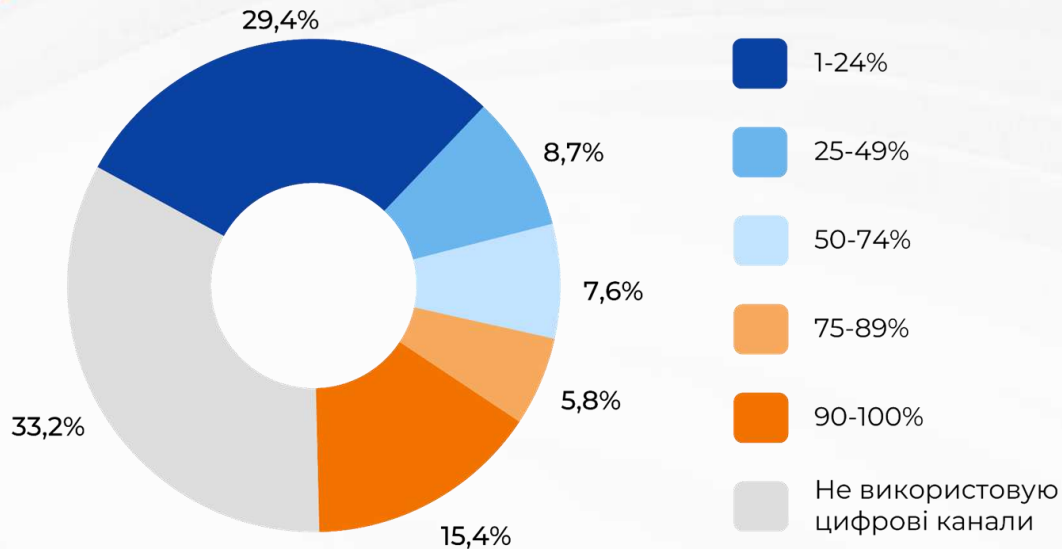
ОЦІНКА ЕКОНОМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ

- Економічна ситуація є повністю сприятливою
- Економічна ситуація є відносно сприятливою
- Економічна ситуація є не дуже сприятливою
- Економічна ситуація не є сприятливою
- Економічна ситуація є катастрофічною

Збільшилась частка тих, хто оцінює економічну ситуацію як сприятливу (11% у 2023 р. проти 8% у 2022 р.).
Втім, частка тих, хто негативно оцінює економічну ситуацію, все ще складає більшість респондентів (65%)

ЧАСТКА БІЗНЕСУ, ЩО ПРИПАДАЄ НА ЦИФРОВІ КАНАЛИ

Трохи більше третини учасників дослідження не використовують цифрові канали для продажів, однак 30% підприємців зазначають, що обсяг їхнього бізнесу через ці канали становить від 1% до 24%. Крім того, 15% малих підприємців здійснюють продажі виключно через цифрові канали.

ПриватБанк

Міністерство
цифрової трансформації
України

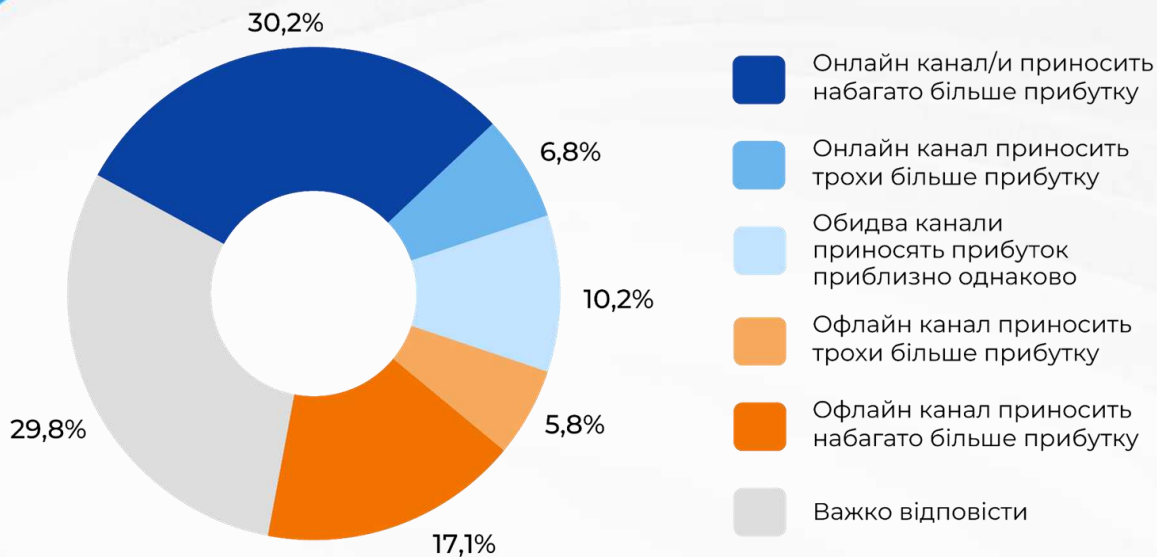

ОФІС З РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМНИЦТВА
ТА ЕКСПОРТУ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА

Дія Бізнес

ONLINE VS OFFLINE: ЩО ПРИНОСИТЬ БІЛЬШЕ ПРИБУТКУ?

При порівнянні онлайн та офлайн каналів для продажу, 30% респондентів зазначили, що більше прибутку приносять онлайн канали, майже такій самій частині було важко відповісти на це питання. Лише 17% малого бізнесу отримують більше прибутку через офлайн канали.

ПриватБанк

Міністерство
цифрової трансформації
України

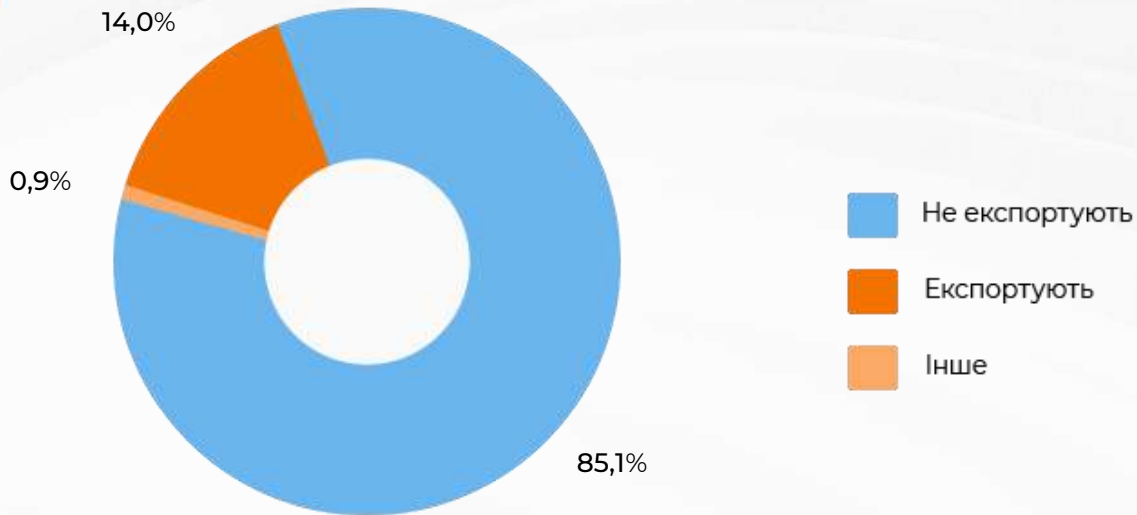

ОФІС З РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМНИЦТВА
ТА ЕКСПОРТУ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА

Дія Бізнес

ЕКСПОРТ ТОВАРІВ ТА ПОСЛУГ ЗА КОРДОН

85% представників малого бізнесу не експортують свій товар закордон.

ПриватБанк

Міністерство
цифрової трансформації
України

ОФІС З РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМНИЦТВА
ТА ЕКСПОРТУ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА

Бізнес

ПЛАНИ ЩОДО РОЗШИРЕННЯ БІЗНЕСУ

79%

Планують
розширення бізнесу

21%

Не планують
розширення бізнесу

ПЕРЕВАЖНА БІЛЬШІСТЬ ОПИТАНИХ (79%)
ПЛАНУЮТЬ РОЗШИРЕННЯ БІЗНЕСУ

14% Планують розширення
географії діяльності

30% Планують відкриття нових
напрямків виробництва

14% Планують вихід
на зовнішні ринки

21% Планують зміну
кількості співробітників

Більшість планують експансію за рахунок відкриття нових напрямків виробництва (30%) та в рівній мірі розширення географії діяльності (14%), та виходу на зовнішні ринки (14%)

ПриватБанк

Міністерство
цифрової трансформації
України

ОФІС З РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМНИЦТВА
ТА ЕКСПОРТУ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА

Бізнес

ПЛАНИ ЩОДО ЗМІНИ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ НАЙМАНИХ ПРАЦІВНИКІВ

62%

Не планують
змінювати

28%

Планують
підвищувати

10%

Планують
оптимізувати

БІЛЬШІСТЬ ОПИТАНИХ (62%) НЕ ПЛАНУЮТЬ ЗМІНЮВАТИ
ЗАРОБІТНУ ПЛАТУ НАЙМАНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Плани щодо зміни заробітної плати майже не змінилися порівняно з минулим роком:
Не змінюватимуть 62% та 61% торік. Підвищення планують 28%.
Оптимізація у 10% проти 11% в 2022 р.

ПриватБанк

Міністерство
цифрової трансформації
України

ОФІС З РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМНИЦТВА
ТА ЕКСПОРТУ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА

Бізнес

ПЛАНИ ЩОДО ЗАЛУЧЕННЯ КОШТІВ У СВІЙ БІЗНЕС

80%

Планують
залучати кошти

20%

Не планують
залучати кошти

БІЛЬШІСТЬ ОПИТАНИХ (80%) ПЛАНУЄ ЗАЛУЧАТИ КОШТИ У СВІЙ БІЗНЕС У 2024 РОЦІ, ВИКОРИСТОВУЮЧИ ВЛАСНІ КОШТИ (40%) ТА МЕНШОЮ МІРОЮ ГРАНТИ (20%) І КРЕДИТИ (12%).

40% Власні кошти

12% Кредити

20% Грантові програми

9% Інвестиції

Здебільшого бізнес розраховує на власні сили. Зменшилась частка грантових програм (20% проти 21% в 2022 р.), однак збільшились наміри щодо кредитів (12% проти 10% в 2022 р.) та залучення інвестицій (9% проти 6%)

ПриватБанк

Міністерство
цифрової трансформації
України

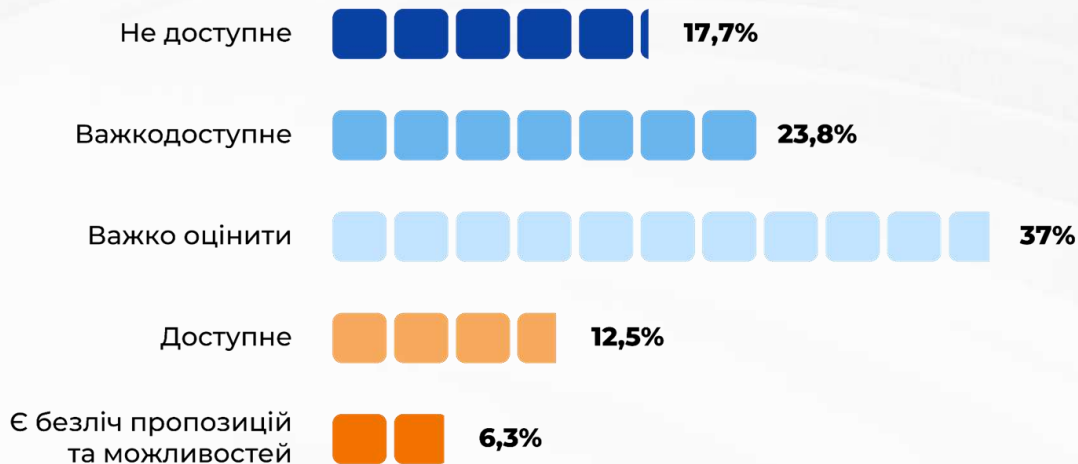

ОФІС З РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМНИЦТВА
ТА ЕКСПОРТУ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА

Дія Бізнес

ОЦІНКА ДОСТУПНОСТІ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ

Відмічається позитивна динаміка в доступності банківського кредитування.

Частка тих, хто оцінює як доступне та безліч можливостей збільшилась до 19% з 10% в 2022 р.), відповідно зменшилась частка тих, хто вважає важко та недоступним (42% з 59% в 2022 р.)

ПриватБанк

Міністерство
цифрової трансформації
України

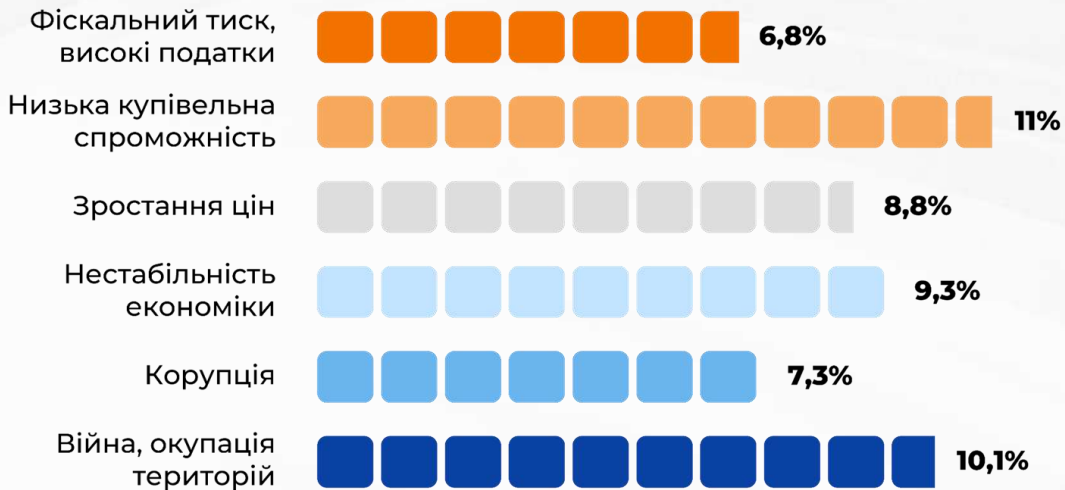

ОФІС З РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМНИЦТВА
ТА ЕКСПОРТУ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА

Дія Бізнес

ВПЛИВ НЕГАТИВНИХ ФАКТОРІВ НА РОБОТУ БІЗНЕСУ

Серед TOP факторів, які негативно впливають на розвиток бізнесу, підприємці відзначають: низьку купівельну спроможність, війну та окупацію територій, падіння та нестабільність економіки, а також зростання цін на товари, ресурси та оренду.

ПриватБанк

Міністерство
цифрової трансформації
України

ОФІС З РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМНИЦТВА
ТА ЕКСПОРТУ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА

Бізнес

ЩО ХОТИЛИ Б ЗМІНИТИ В КРАЇНІ НА КОРИСТЬ БІЗНЕСУ?

Зменшити фіскальний тиск, податки **9,8%**

Спростити оподаткування, облік та звітність **9%**

Стимулювати економіку, інвестиції **9,3%**

Подолати корупцію **29,1%**

Зміцнити обороноздатність **11,5%**

Третина опитаних обрала варіант "подолати корупцію" як аспект у країні, який вони б хотіли змінити. Також пріоритетом залишається зміцнення обороноздатності країни. Зменшення фіскального тиску та податків, стимулювання економіки та інвестицій, а також спрощення оподаткування, обліку та звітності, займають майже однаковий відсоток в обраних відповідях.

ПриватБанк

Міністерство
цифрової трансформації
України

ОФІС З РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМНИЦТВА
ТА ЕКСПОРТУ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА

Дія Бізнес

ПРОФІЛЬ ОПИТАНИХ КОМПАНІЙ

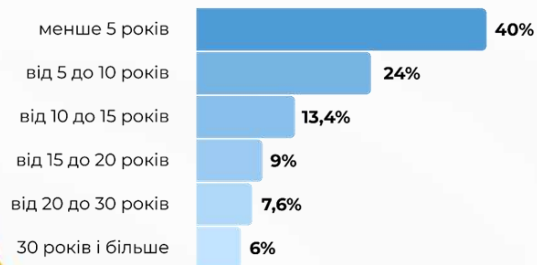
Вкажіть, будь-ласка, Вашу сферу діяльності:

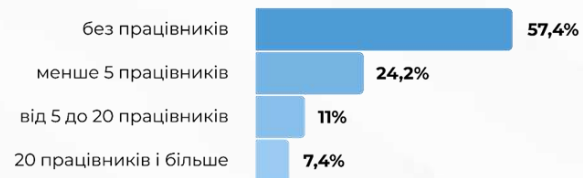
Регіон, в якому Ви здійснюєте діяльність:

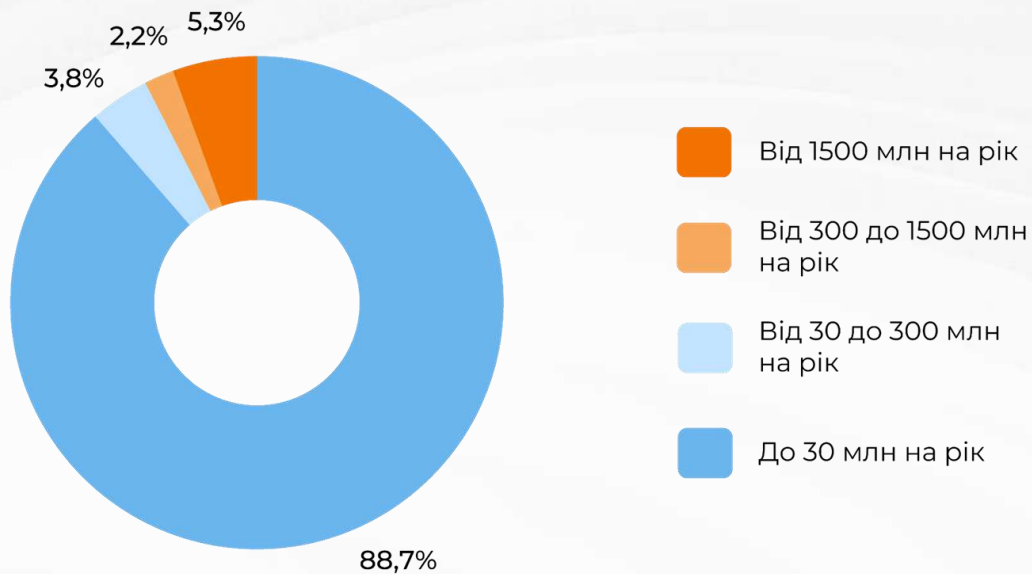
Кількість років на ринку України

Кількість найманих працівників

ВИРУЧКА КОМПАНІЙ У 2023 РОЦІ

89% представників малого бізнесу зазначили, що виручка компаній склала до 30 млн на рік.

ПриватБанк

Міністерство
цифрової трансформації
України

ОФІС З РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМНИЦТВА
ТА ЕКСПОРТУ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА

Бізнес

ВИСНОВКИ

- Показник Індексу настроїв малого бізнесу за 2023 рік має незначний приріст у порівнянні з 2022 роком і становить 2,5 бали із 5-ти
- Оцінка поточного стану та майбутнього дещо зросли, проте оцінка економічної ситуації все ще низька.
- Фактори, що негативно впливають на оцінки бізнесу - низька купівельна спроможність, війна та окупація територій, падіння та нестабільність економіки, зростання цін на товари, ресурси та оренду, корупція, а також фіскальний тиск та високі податки.
- Другий рік повномасштабної війни не скорив підприємців: більшість (79%) планують розширення бізнесу в 2024 році. Здебільшого бізнес розраховує на власні кошти (40%) та меншою мірою гранти (20%), кредити (12%) та залучення інвестицій (9%)
- Серед важливих змін третина опитаних обрала "подолати корупцію". Також пріоритетом залишається зміцнення обороноздатності країни.
- Щодо очікувань - прогнози в цілому більш позитивні ніж торік: 27% підприємців очікують покращення стану справ, 26% вважають, що ситуація залишиться без змін, 20% очікують погіршення, а майже 15% прогнозують значне погіршення. Ті, хто сподіваються на значне покращення, становлять майже 10%.